

BLOGI

Uusi seteli ajaa väärentäjät lähtöruutuun

23.9.2014 • BLOGI • PÄIVI HEIKKINEN

Uusi 10 euron seteli tuli käyttöön tänään. Setelin tunnusmerkit ovat selkeät: hohtavan vihreä arvonumero 10, jonka väri vaihtuu seteliä kallistettaessa. Hologramminauhassa heijastuvat setelin arvo ja euron merkki sekä koko setelisarjalle nimensä antaneen Europa-neidon kasvot. Samat kasvot näkyvät setelin vesileimassa, kun sen nostaa valoa vasten. Lisäksi setelin reunoissa olevien kohopainettujen viivojen avulla setelin myös ”tuntee”. Näiden näkyvien tunnisteiden lisäksi setelissä on runsaasti vain erityisillä tunnistuslaitteilla havaittavia turvaominaisuuksia.

Seteleiden uudistaminen on tarpeen, jotta voimme olla varmoja niiden aitoudesta pitkällä aikavälillä. Rahaväärennöksiä tehdään säännöllisesti – historia osoittaa näin olleen niin kauan kuin rahaa on käytetty. Tekniikan ja ajan edetessä myös väärentäjät oppivat jäljittelemään paremmin käytössä olevia seteleitä. Jotta aito seteli säilyttää yksiselitteiset tunnuspiirteensä, se on ajoittain uusittava. Näin väärentäjät ajetaan lähtöruutuun.

Kun 5 euron seteli tuli käyttöön, eivät kaikki automaattit välittömästi hyväksyneet sitä. Nyt automaattirytyksillä on ollut vuoden alusta saakka mahdollisuus päivittää ja testata omat laitteensa. Saatujen tietojen mukaan uusi 10 euron seteli toimii alusta asti valtaosassa laitteita.

Käteisen käyttö kaupoissa on vähentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana. Siitäkin huolimatta setelien uudistaminen kannattaa. Käteistä käytetään edelleen valtaosin ihmisten välisissä maksuissa. On monia muitakin tilanteita, joissa sähköinen maksaminen ei joko ole mahdollista tai se ei ole luontevaa – vaikkapa kiireessä tai kioskillä asioitaessa. Osalle meistä sirukorttien käyttö voi olla fyysisesti lähes mahdotonta. Monen velkaneuvojan ohje raha-asioidensa kanssa painivalle on siirtyä käteisen käyttöön: setelit ja kolikot lompakossa kertovat konkreettisesti, mihin minulla on varaa.

Käteisen rahan kuljettaminen on kalliimpaa kuin sähköisten maksusanomien. Raha painaa, ja sen kuljetukset on turvattava. Toisaalta käteinen ei ole altis teknisille häiriöille. Kummallekin maksuvälineelle on aikansa ja paikkansa, ja hyvin toimivassa yhteiskunnassa ihmiset voivat valita sen maksutavan, joka heille kuhunkin tilanteeseen parhaiten sopii.

Euroopan parlamentti hyväksyi viime keväänä pankkitilidirektiivin, jonka tavoitteena on turvata kaikille eurooppalaisille oikeus perusmaksutiliin, helpottaa maksutileihin liittyvien palkkioiden vertailua sekä tilipankin vaihtoa. Perusmaksutilin sisältämiin palveluihin direktiivi listaa myös käteisen nostamisen ja tallettamisen joko tilipankin konttorissa tai käteisautomaatilla.

Käteisen kysynnän laskiessa käteispalvelukonttoreiden määrä on supistunut voimakkaasti. Onneksi markkinoille on tullut uusia toimijoita, joiden asiakaspalvelu voi sisältää myös käteisen nostamisen pankkitililtä. Useat kaupat ja R-kioski mahdollistavat tämän. Toivottavasti nämä vaihtoehtoiset palvelukanavat yleistyvät entisestään, ja mahdollisimman moni voi vapaasti valita maksuvälineensä sekä käyttää uutta, hienoa 10 euron seteliä.

KIRJOITTAJA

Päivi Heikkinen on rahahuolto-osaston osastopäällikkö ja setelikomitean (BANCO) jäsen.

[Paivi.Heikkinen \(at\) bof.fi](mailto:Paivi.Heikkinen(at)bof.fi)

AVAINSANAT:

- [Maksaminen](#)
- [Raha](#)